

TIETOA ESTLANDER & PARTNERS OY:STÄ JA SEN TARJOAMISTA SIOITUSPALVELUISTA

ESTLANDER
& PARTNERS

Tässä asiakirjassa annetaan sääntelyn edellyttämää yleistä tietoa Estlander & Partners Oy:stä ("EP") ja sen tarjoamista palveluista.

Tarkemmat tiedot tässä tarkoitetuista sijoituspalveluista ja sopimusehdoista ilmoitetaan tarvittaessa palvelun tai tuotteen tarjoamisen yhteydessä esim. palvelua tai tuotetta koskevissa ehdoissa tai sopimuksissa, rahastoesitteessä, avaintietoesitteessä ja muussa kuluttajalle annettavassa dokumentaatioissa, tai asiakkaan kanssa käytyjen keskustelujen yhteydessä. Mikäli nämä ennakkotiedot ovat ristiriidassa palvelun tai tuotteen ehtojen tai sopimusten kanssa, palvelu- tai tuotekohtaiset ehdot ovat ratkaisevia.

1. Yleistä EP:stä

Estlander & Partners Oy (Y-tunnus 1595155-4) on vuoteen 1991 asti juuret omaava varainhoitoon erikoistunut suomalainen sijoituspalveluyritys. Estlander & Partners Oy on GRIT Governance Oy:n täysin omistama tytäryhtiö ja sen kotipaikka on Vaasa.

Yhteystiedot:

Pitkäkatu 34 C,
65100 Vaasa
Puh. 020 761 3300
Faksi 020 761 3329

Helsingin toimiston osoite: Unioninkatu 20-22, 00130 Helsinki

EP on rekisteröity Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin. EP:llä on Finanssivalvonnan myöntämä toimilupa ja Finanssivalvonta valvoo EP:n toimintaa. Finanssivalvonnan yhteystiedot: Snellmaninkatu 6, PL 159, 00101 Helsinki, puh. 09 183 51.

EP voi tarjota palvelujaan sijoituspalvelulain mukaan sidonnaisasiamiehen välityksellä. EP ylläpitää käyttämistään sidonnaisasiamiehistä julkista rekisteriä, joka on saatavilla pyydettyäessä. EP on ilmoittanut käyttämänsä sidonnaisasiamiehet Finanssivalvonnalle. EP:n käyttämien sidonnaisasiamiesten rekisteröintivaltio on Suomi.

2. Tiedot EP:n tarjoamista sijoitus- ja oheispalveluista

Estlander & Partners Oy:llä on Finanssivalvonnan myöntämä toimilupa toimia sijoituspalveluyrityksenä ja siinä ominaisuudessa tarjota seuraavia palveluja ja harjoittaa seuraavaa toimintaa:

- (i) toimeksiantojen toteuttaminen ja välittäminen
- (ii) omaisuudenhoito,
- (iii) sijoitusneuvonta,
- (iv) liikkeeseenlaskun järjestämiseen liittyvät palvelut,
- (v) sijoituspalveluihin liittyvä valuuttapalvelu,
- (vi) sijoitustutkimusten ja rahoitusanalyysien sekä muiden vastaavien rahoitusvälineillä käytävään kauppaan liittyvien yleisten suositusten tuottaminen ja levittäminen,
- (vii) johdannaisopimusten kohde-etuuskien liittyvät palvelut, sekä
- (viii) rahoitusvälineiden säilyttäminen ja hoito.

EP tarjoaa pääasiallisesti seuraavia palveluita:

Toimeksiantojen välittäminen

Toimeksiantojen välittämisellä tarkoitetaan arvopaperinvälityspalveluja arvopapereilla ja muilla rahoitusvälineillä sekä kotimaassa että ulkomailla. Toimeksiannolla tarkoitetaan asiakasta sitovaa määräystä rahoitusvälineiden ostoa, myyntiä tai muita toimia koskevaa määräystä, jonka asiakas on antanut EP:lle ja joka sitoo asiakasta. Toimeksiannot välitetään EP:n kulloinkin voimassa olevien sisäisten toimintaperiaatteiden mukaisesti toteutettaviksi rahoitusvälineistä riippuen joko rahastoyhtiöihin, asianomaisille sijoituspalveluntarjoajille tai muulle toimeksiantoja toteuttavalle taholle. Toimeksiantojen välittämistä koskevat kulut ja palkkiot määräytyvät kulloinkin voimassa olevan asiakassopimuksen mukaisesti, ellei muuta ole sovittu.

Omaisuudenhoito ja sijoitusneuvonta

Omaisuudenhoitopalveluita tarjotaan ensisijaisesti institutionaalisille sijoittajille, yhteisöille ja hyväksyttävillä vastapuolilla. Omaisuudenhoidolla tarkoitetaan rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen mukaisesti siten, että omaisuudenhoitaja tekee päätökset sijoittamisesta asiakkaan puolesta. EP toimii ulkoistamissopimuksen nojalla salkunhoitajana tiettyjen GRIT Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien erikoissijoitusrahastojen osalta.

EP tarjoaa ei-riippumatonta sijoitusneuvontaa, joka rajoittuu EP:n omiin tuotteisiin tai sellaisiin tuotteisiin, joihin sillä on läheinen sidos. Yksilöllisen suosituksen antamisesta ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun asiakkaalle annetaan yleistä esittelyä EP:n tarjoamista palveluista tai rahoitusvälineistä.

Ennen sijoitusneuvonnan ja/tai omaisuudenhoidon tarjoamista EP hankkii riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta tilanteesta, mukaan lukien tappionsietokyky, ja sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskiraja, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia, erityisesti tämän riskirajan ja tappionsietokyvyn mukaisia sijoituspalveluja ja rahoitusvälineitä (soveltuvuusarviointi). Soveltuvuusarviointi tehdään siksi, että EP voisi toimia asiakkaan etujen mukaisesti. Jos asiakas ei anna EP:lle riittäviä tietoja tai EP katsoo, ettei arvopaperi tai palvelu ole asiakkaalle soveltuva, ilmoittaa EP tästä asiakkaalle ja varoittaa liiketoimeen sisältyvästä riskistä. Jos EP ei saa riittäviä tietoja, se ei saa suositella asiakkaalle kyseistä

25.8.2020

sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä. Asiakkaan antamien tietojen perusteella, joihin EP:llä on oikeus luottaa, EP antaa neuvoa soveltuvista rahoitusvälineistä ja/tai palveluista.

Mikäli kyse on muun sijoituspalvelun kuin sijoitusneuvonnan ja/tai omaisuudenhoidon tarjoamisesta, EP pyytää asiakkaalta ennen sijoituspalvelun tarjoamista tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä, jotta EP voi arvioida, onko suunniteltu rahoitusväline tai sijoituspalvelu asiakkaan kannalta asianmukainen (asianmukaisuusarviointi).

Omaisuudenhoitoa koskevat kulut ja palkkiot määräytyvät aina asiakkaan kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen tai kulloinkin kysymyksessä olevan rahaston rahastodokumentaation mukaisesti. Sijoitusneuvontaa koskevat kulut ja palkkiot määräytyvät kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaan tai erikseen tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Asiakkaille ei tarjota säännöllistä arviointia asiakkaalle suositeltujen rahoitusvälineiden soveltuvuudesta, ellei siitä ole erikseen sovittu.

3. Asiointikielet ja -tavat

EP:n palveluihin liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee lähtökohtaisesti aina ottaa yhteyttä EP:hen. Nämä ennakkotiedot, sopimusehdot ja asiakaspalvelu ovat saatavissa suomen ja ruotsin kielellä sekä mahdollisuuksien mukaan englannin kielellä. Asiakas voi asioida henkilökohtaisesti EP:n toimistoissa tai ottaa yhteyttä kirjeitse, puhelimitse, sähköpostitse tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla.

Asiakas on tietoinen siitä ja hyväksyy, että sähköpostin käyttämiseen viestinnässä liittyy erityisiä riskejä esim. sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. EP:llä on oikeus luottaa sähköpostin välityksellä saamansa toimeksiannon aitouteen ja oikeellisuuteen. Mikäli EP näkee tarpeelliseksi, EP voi käyttää asiakaskommunikaatiossa salattua sähköpostiviestintää. Asiakas voi tehdä rahastotoimeksiantoja kunkin rahaston rahastodokumentaatioissa mainitulla tavalla.

4. Asiakasviestinnän tallentaminen

EP:llä on lain mukaan velvollisuus tallentaa sijoituspalveluiden tarjoamiseen liittyvät asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut ja sähköiset viestit. Myös muut keskustelut, jos ne voivat johtaa asiakastoimeksiantojen vastaanottamiseen ja välittämiseen, tallennetaan. Tallenteita käytetään mm. toimeksiantojen todentamiseen, asiakaspalvelun kehittämiseen ja mahdollisten riitatilanteiden selvittämiseen. EP luovuttaa tallenteet toimivaltaisille viranomaisille niiden pyynnöstä seitsemän vuoden ajan. Asiakkaalla on oikeus pyytää kopio puhelu- tai muusta tallenteesta viiden vuoden ajan.

5. Asiaksluokittelu, sijoittajansuoja ja menettelytapasäännöt

Yleistä

EP:n on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tehdään sijoituspalvelulain yksityiskohtaisia säännöksiä ja EP:n sisäisiä ohjeita noudattaen.

Asiaksluokittelun muuttaminen

Asiakkaalla on oikeus kirjallisesti hakea EP:n tekemän asiaksluokittelun muuttamista. Asiakkaan on syytä huomata, että luokittelun muutos voi vaikuttaa sijoittajansuojaan ja menettelytapasäännösten soveltamiseen. Ammattimaista asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana. Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. EP tekee tapauskohtaisen harkinnan luokittelun muuttamisen edellytyksistä ja siitä, hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävästä kokemuksesta ja tietämyksestä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

Mikäli ei-ammattimainen asiakas pyytää asiaksluokittelun muuttamista ammattimaiseksi asiakkaaksi, hän menettää sijoittajien korvausrahaston suojan eikä hän kuulu kaikkien sovellettavassa sääntelyssä säädettyjen menettelytapasäännösten ja suojasäännösten piiriin. Mikäli ammattimainen asiakas tai hyväksyttävä vastapuoli pyytää asiaksluokittelun muuttamista ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, hän tulee sijoittajien korvausrahaston suojan piiriin ja häneen sovelletaan sovellettavassa sääntelyssä säädettyjä menettelytapasäännöksiä. Lisäksi EP voi omasta aloitteestaan käsitellä ammattimaisena asiakkaana tai ei-ammattimaisena asiakkaana asiakasta, joka muutoin luokiteltaisiin hyväksyttäväksi vastapuoleksi, sekä ei-ammattimaisena asiakkaana asiakasta, joka muutoin luokiteltaisiin ammattimaiseksi asiakkaaksi.

Vaikutukset menettelytapoihin

Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin.

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle annetaan sijoituspalvelulain mukaisesti ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot EP:stä sekä tarjottavista palveluista, rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista, toteuttamispaikoista sekä kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Tiedot ovat saatavilla tästä esitteestä sekä, jos asiakas haluaa lisätietoja, EP:n toimipisteistä. Lisäksi ei-ammattimaisen sijoittajan sijoittajansuojaan kuuluvat soveltuvuusarviointi, asianmukaisuusarviointi sekä toimeksiantojen toteuttamista ja välittämistä koskevat kirjalliset periaatteet. Sijoitusneuvontaa antaessaan EP antaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle soveltuvuuslausunnon, joka sisältää yhteenvedon annetusta neuvonnasta ja siitä, sopiiko annettu suositus ei-ammattimaiselle asiakkaalle.

Ammattimaiselle asiakkaalle annetaan sijoituspalvelulain mukaisesti ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot EP:stä sekä tarjottavista palveluista, rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista, toteuttamispaikoista sekä kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Lisäksi ammattimaisen sijoittajan sijoittajansuojaan kuuluvat soveltuvuusarviointi sekä toimeksiantojen toteuttamista ja välittämistä koskevat kirjalliset periaatteet. Ammattimainen asiakas kuuluu vain osittain menettelytapasäännösten suojan piiriin.

Hyväksyttäviin vastapuoliin useimmat menettelytapasäännökset ja sijoittajan suoja koskevat säännökset eivät sovellu. Kuitenkin myös hyväksyttävälle vastapuolelle annetaan riittävät tiedot

EP:stä sekä tarjottavista palveluista, rahoitusvälineistä ja ehdotetuista sijoitusstrategioista, toteuttamispaikoista, kaikista kuluista ja liitännäisistä veloituksista. Sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä voidaan kuitenkin soveltaa hyväksyttävän vastapuolen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta, jos hyväksyttävä vastapuoli pyytää sitä kirjallisesti. EP harkitsee aina tapauskohtaisesti, suostuuko se tällaiseen pyyntöön.

6. Parasta toteutusta (best execution) koskeva velvoite

EP:llä on kirjalliset toimintaperiaatteet ja prosessit toimeksiantojen toteuttamista ja välittämistä varten. Sillä varmistetaan, että asiakkaalle saavutetaan paras mahdollinen tulos ottaen huomioon toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat, kuten hinta, kustannukset, nopeus, toteuttamisen ja toimituksen todennäköisyys, suuruus ja luonne. Mikäli asiakas on kuitenkin antanut erityiset ohjeet toimeksiannon toteuttamisesta, EP toteuttaa toimeksiannon saamiensa ohjeiden mukaisesti. EP:n toimintaperiaatteet soveltuvat kaikkien rahoitusvälinetyppeihin (ml. OTC-johdannaisiin) liittyvien toimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen ja toteuttamiseen ja salkunhoitopalvelujen tarjoamiseen. EP:n toimintaperiaatteet koskevat sekä ei-ammattimaisia että ammattimaisia asiakkaita.

Toimeksiantojen toteuttamisessa huomioidaan mm. kustannukset, operatiivinen riski, hinta, nopeus, toimeksiannon sähköisen tiettyyn kohteeseen ohjaamisen saatavuus ja tehokkuus, suuruus, luonne, muut toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat sekä asiakkaan erityiset ohjeet. Näiden seikkojen välinen tärkeysjärjestys määritetään mm. salkunhoitajan toimeksiannon, toimeksiannon kohteena olevan rahoitusvälineen sekä toimeksiantoja vastaanottavien vastapuolten ja toteuttamispaikkojen ominaispiirteiden perusteella.

Välittäjän (broker-dealer) valinnassa huomioidaan kaikki sen tarjoamat palvelut, mm. pääsy likviditeettiin ja toimeksiantovirrat, vastapuolen yleinen sijoitus, vastapuolen selvitysvalmiudet, toteuttamisvalmiudet, palkkiot, vastapuolen taloudelliset vastuut sekä sen kyky vastata EP:n tarpeisiin. Lisäksi EP:llä on käytössä riittävät, toimeksiantojen puutteellisen toteuttamisen riskiä vähentävät toimet, jotka koostuvat mm. tehokkaasta riskienhallinnasta, riskienhallinnan ja kaupankäynnin raportoinnin eriyttämisestä sekä riskien vähentämistä tukevista palkitsemisperiaateista. Vaikka EP toteuttaa kaikki riittävät toimet päästäkseen toimeksiantoja toteuttaessaan asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen, EP ei voi taata parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamista jokaisessa transaktiossa.

Asiakkaidensa toimeksiantojen toteuttamisen osalta, EP julkistaa vuosittain kotisivuillaan kunkin rahoitusvälinelajin osalta viisi kaupankäyntivolyymilla mitattuna tärkeintä toteuttamispaikkaa edellisen vuoden osalta sekä tiedot toteutuksen laadusta. Viiden tärkeimmän toteuttamispaikan listaa tarkastellaan vähintään vuosittain.

EP välittää asiakkaan rahasto-osuuksia koskevat toimeksiannot antamalla ne viipymättä suoraan GRIT Rahastoyhtiö Oy:lle, joka hoitaa rahastoja, joiden salkunhoitajana EP toimii.

7. Eturistiriitatilanteet

Eturistiriidalla tarkoitetaan sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eteen voi tulla tilanteita, joissa asiakkaan edut ovat ristiriidassa EP:n, sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhtiön tai edellä mainittujen yhtiöiden johdon ja henkilökunnan etujen kanssa tai että eturistiriitatilanne syntyy EP:n asiakkaiden välille.

Eturistiriitatilanteiden hallitsemiseksi ja ehkäisemiseksi EP:llä on hallinnollisia menettelytapoja sekä eturistiriitoja koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet. EP pyrkii kohtuulliseksi katsottavin keinoin tunnistamaan ja ehkäisemään mahdolliset eturistiriitatilanteet.

EP pyrkii varmistamaan erilaisia liiketoimintoja suorittavalle henkilöstölle ja konsernin eri liiketoiminta-alueille riittävän riippumattoman aseman, jotta asiakkaiden etu voidaan ottaa huomioon kaikessa toiminnassa. Eturistiriitoja hallitaan mm. eriyttämällä eri toimintoja, rajoittamalla tietojenkulku ja pääsy tietojärjestelmiin/-kantoihin, asiakkaiden tasavertaisella kohtelulla, henkilökuntaa kouluttamalla ja sillä, ettei EP harjoita kaupankäyntiä omaan lukuunsa. Jos eturistiriitatilannetta ei kuitenkaan voida välttää, ilmoitetaan eturistiriidan luonteesta ja syystä asiakkaalle ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas päättää itse, haluaako se ilmoitetusta eturistiriitatilanteesta huolimatta suorittaa liiketoimen taikka vaihtoehtoisesti keskeyttää tai peruuttaa sen. Eturistiriitatilanteiden välttämistä ja hallintaa koskevien toimintaperiaatteiden sisältö ajantasaisuus tarkastetaan säännöllisesti.

8. Kannustimet

EP voi vastaanottaa kannustimia sen yhteistyökumppaneilta. Asiakkaalle annetaan ennen palvelun tarjoamista erikseen tieto kyseiseen palveluun liittyvien kannustimien määrästä tai tieto niiden laskentamenetelmästä, jolloin saadun tai maksetun maksun tai edun tarkka määrä ilmoitetaan asiakkaalle jälkikäteen.

EP ei kuitenkaan vastaanota keneltäkään muulta osapuolelta kuin asiakkaalta (eikä maksa tällaiselle osapuolelle) välityspalkkiota tai provisiota. EP ei myöskään tarjoa tai vastaanota ei-rahallisia etuja sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä. Tästä poiketen EP voi vastaanottaa tai maksaa edellä mainittuja välityspalkkiota, provisiota tai ei-rahallisia etuja, jos maksu tai etu on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua eikä haittaa sen veloitteen noudattamista, jonka mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti. EP:n kannustimet on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua, eivätkä ne haittaa edellä mainittujen veloitteen noudattamista. EP huolehtii siitä ja arvioi kussakin tapauksessa erikseen, että sen vastaanottamat kannustimet ovat arvoltaan oikeassa suhteessa asiakkaan saamiin laadunparannuksiin nähden.

EP:n tarjoamiin sijoituspalveluihin liittyvät myös muunkaltaiset maksut ja edut, kuten säilytyskulut, toimitus- ja vaihtopalkkiot sekä säännöksiin tai lainsäädäntöön perustuvat verot ja maksut. Edellä mainittu ei kuitenkin sovellu tämäntyyppisiin maksuihin tai etuihin siltä osin kuin ne mahdollistavat sijoituspalvelujen tarjoamisen tai ovat tarpeen niiden tarjoamiseksi ja joka luonteensa vuoksi ei haittaa sen veloitteen noudattamista, jonka veloitteen mukaan sijoituspalveluyrityksen on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

9. Asiakasvarojen säilyttäminen

EP ei säilytä omista nimissään asiakkaiden varoja. Asiakas tekee itse päätöksen varojen säilyttämisestä joko valitsemassaan säilytysyhteisössä tai EP:n ehdottamassa säilytysyhteisössä. Sijoitusneuvonnan piirissä olevia rahasto-osuuksia säilytetään asiakkaan nimellä GRIT Rahastoyhtiö Oy:n ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä.

10. Rahoitusvälineiden luonne ja niihin liittyvät riskit

Rahoitusvälineiden hankintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Historiallinen tuotto ei myöskään ole tae tulevasta tuotosta.

Tässä osiossa on esitetty yleiskuvaus EP:n palveluihin liittyvien rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä. Asiakkaan on syytä huomata, että alla oleva yhteenveto, ei ole tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyviä riskejä.

Asiakas vastaa aina yksin omien sijoituspäätöstensä taloudellisista seuraamuksista. Näin ollen asiakkaan tulee huolellisesti tutustua rahoitusvälineitä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä mahdollisesti aiheutuviin velvollisuuksiin ennen sijoituspäätöksen tekemistä, jotta se ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit ja sijoituspäätöksen mahdolliset vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan ja verotukseen.

Sijoitusrahastot ja erikoissijoitusrahastot

Sijoitusrahasto ja erikoissijoitusrahasto sijoittaa sijoittajilta yhteen kerätyt pääomat rahoitusvälineisiin rahaston säännöissä määritettyjen sijoitustavoitteiden mukaisesti. Sijoittamalla rahastoon asiakas ostaa kysymyksessä olevan rahaston rahasto-osuuksia ja tulee rahaston osuudenomistajaksi. EP:n tarjoamia rahastoja hallinnoi GRIT Rahastoyhtiö Oy ja näiden rahastojen varoja hoitaa EP salkunhoitajan ominaisuudessa.

Kaikki EP:n tarjoamat rahastot ovat joko erikoissijoitusrahastoja tai sijoitusrahastoja. Sijoitusrahastot noudattavat sijoitusrahastolain riskien hajauttamista koskevia määräyksiä. Erikoissijoitusrahastot voivat sen sijaan poiketa näistä sijoitusrahastolain määräyksistä ja näin ollen ottaa enemmän riskiä verrattuna tavalliseen sijoitusrahastoon. Kuhunkin rahastoon liittyvät riskit ilmenevät rahastoesitteestä. Samassa rahastossa voi olla sekä kasvuosuuksia, joissa voitto kasvattaa rahasto-osuuden arvoa, että tuotto-osuuksia, jotka jakavat voittoa vuosittain. Rahastojen osuuksia voidaan merkitä ja lunastaa kunkin rahaston rahastoesitteessä kuvattuna ajankohtana.

Kunkin rahaston sijoitusstrategia, tavoitteet, riskit ja mahdolliset rajoitukset ilmenevät kulloinkin voimassaolevista säännöistä sekä rahaston rahastoesitteestä ja mahdollisesta avaintietoesitteestä. Rahastojen, joiden salkunhoitajana EP toimii, keskeisimmät riskit on lisäksi kuvattu alla osiossa ”Keskeiset riskit”.

Jotkin erikoissijoitusrahastot on tarkoitettu vain ammattimaisille asiakkaille tai niihin rinnastettaville ei-ammattimaisille sijoittajille, kuten esim. varakkaille yksityishenkilöille ja sellaisille yhteisöasiakkaille (kuten säätiöille), jotka ymmärtävät sijoitukseen liittyvät riskit ja sijoittavat pitkäjänteisesti. Tällaiset ei-ammattimaiset sijoittajat eivät siis ole tavallisia kuluttajia.

Rahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, sekä mahdolliset tuottosidonnaiset palkkiot, joiden määrä on rahastokohtainen, ja ne yksilöidään kunkin rahaston avaintietoesitteessä ja rahastoesitteessä. Muita sijoittajan maksamia kuluja ovat mahdolliset rahaston merkintä- ja lunastuspalkkiot. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan on tutustuttava huolellisesti kysymyksessä olevan rahaston voimassa oleviin sääntöihin, avaintieto- ja rahastoesitteisiin sekä palkkioihin.

Johdannaiset

Johdannaissopimuksella tarkoitetaan kahden tai useamman osapuolen välistä sopimusta, jonka arvo voi riippua erilaisista tekijöistä, kuten sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta, korkotason vaihtelusta tai sopimuksen erääntymisajasta. Johdannaissopimuksessa voivat olla kohde-etuutena mm. osake, korko, valuutta, indeksi tai hyödykeluottoriski. Kohde-etuutena voi myös olla tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku. Optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset ja näiden yhdistelmät lukeutuvat johdannaisiin. Johdannaissopimukset voivat olla vakioituja tai vakioimattomia (OTC johdannaiset). Vakioiduilla johdannaisilla käydään kauppaa säännellyillä markkinoilla, monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä ja/tai organisoiduissa kaupankäyntijärjestelmissä. Vakioimattomilla johdannaisilla käydään kauppaa säänneltyjen kauppapaikkojen ulkopuolella.

Johdannaisia käytetään yleisimmin muiden sijoitusten suojaamiseen kohde-etuuden arvon muutoksilta. Johdannaissopimusten avulla voidaan myös hyötyä arvon muutoksista. Johdannaissopimusten voimassaoloaika voi vaihdella erittäin lyhyestä muutamaa vuosiin. Johdannaissopimukseen voi liittyä tyypillisesti erilaisia velvoitteita ja sitoumuksia, kuten sopimusvelvoitteen täyttäminen joko toimittamalla kohde-etuus tai suorittamalla sopimuksen arvo rahassa sopimuspäivänä, hankintakustannuksiin liittyvät velvollisuudet sekä vakuusvaatimuksia.

Osakkeet

Osakkeilla tarkoitetaan tässä pääsääntöisesti julkisesti noteerattujen yhtiöiden osakkeita (pörssiosakkeet). Jotkin rahastot, joiden salkunhoitajan EP toimii, sijoittavat pörssiosakkeisiin osana sijoitusstrategiaansa. Osake on luonteeltaan oman pääoman ehtoinen arvopaperi, jonka kyseinen osakeyhtiö on laskenut liikkeeseen. Osakkeen arvo määrittyy markkinoilla ja se perustuu kulloinkin vallitsevaan käsitykseen yhtiön arvosta. Rahaston sijoituspolitiikasta riippuen osakesijoituksen tuotto muodostuu yleensä osingoista sekä osakkeen arvonnoususta. Kohdeyhtiöllä voi olla eri osakesarjoja, joista osalla voi olla enemmän äänioikeuksia ja toisilla voi olla oikeus suurempaan osuuteen yhtiön voitonjaosta osinkojen osalta. Pörssiosakkeet ovat julkisen kaupankäynnin kohteena arvopaperipörssiä tai vaihtoehtoisella markkinapaikalla. Osake voi olla myös noteeraamaton.

Osakesijoituksiin liittyviä keskeisimpiä riskejä ovat osakkeen hinnan vaihtelusta aiheutuva markkinariski (myös osakeriski), yhtiön menestykseen liittyvä riski (yritysriski) sekä osakkeista irtautumiseen liittyvä riski riippuen sijoituksen suuruudesta (likviditeettiriski). Osakkeiden hinnanvaihtelu aiheutuu markkinoiden yleisestä kehityksestä sekä kohdeyhtiötä koskevista julkisista tiedoista, jotka koskevat kohdeyhtiön menestystä tulevaisuudessa. Yksittäistä kohdeyhtiötä koskevia riskitekijöitä ovat mm. liikkeeseenlaskijan laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen.

Keskeiset riskit

Rahastojen, joiden salkunhoitajan EP toimii, sijoitusstrategiat sisältävät riskienhallintajärjestelmän, jonka avulla pyritään hallitsemaan päivittäistä riskiä sekä varmistamaan rahaston salkun hajautus eri markkinatilanteissa. EP:n salkunhoitajatiimi ja riskienhallintapäällikkö valvovat, että kunkin rahaston strategian riskitaso on sekä salkku- että instrumenttitasolla strategian riskimandaatin mukainen.

Alla esimerkkejä eri sijoituksiin liittyvistä riskeistä:

Johdannaisriski	Johdannaisten käyttö voi lisätä tai vähentää rahaston riskiä ja odotettua tuottoa. Johdannaissopimusten käyttö voi lisätä vastapuoliriskiä ja/tai operatiivista riskiä. Johdannaisten arvoon vaikuttavat suoraan kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuvat hinnanvaihtelut. Johdannaissopimuksiin liittyvät tyypilliset riskit ovat edellä mainitun lisäksi myös vipuvaikutusriski sekä mahdollinen valuuttariski. Johdannaissopimuksen arvoon voi tulla nopeita ja voimakkaita muutoksia. Tällaisissa tapauksissa johdannaissopimuksen haltija voi joutua kattamaan mahdollisen vakuusvajeen lisävakuuksilla tai joutua realisoimaan vakuus. Johdannaisten likviditeetissä voi myös olla rajoituksia.
Vastapuoliriski	Vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, ettei vastapuoli arvopaperimarkkinoilla suoriudu sovituista velvollisuuksistaan. Vastapuoliriski voi aiheutua esimerkiksi arvopaperien tai rahoitusinstrumenttien selvitystilanteessa, jos vastapuoli ei toimi sovittujen ehtojen mukaisesti. Säilytystilanteessa voi syntyä vastapuoliriski, mikäli säilytyksessä olevat varat menetetään kokonaan tai osittain esimerkiksi huolimattoman tai petollisen toiminnan taikka muun syyn perusteella.
Operatiivinen riski	Operatiivinen riski on riski, joka aiheutuu toimintatapojen, henkilöstön tai tietojärjestelmien puutteellisesta toiminnasta. Operatiivista riskiä pyritään hallitsemaan sisäisillä ja ulkoisilla järjestelyillä, joissa kaikki mahdolliset riskitekijät pyritään huomioimaan ja niistä mahdollisesti aiheutuvat tappiot minimoimaan.
Likviditeettiriski	Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, ettei sijoituksia voida realisoida suunnitellussa ajassa tai toivottuun hintaan. EP:n sijoitusstrategiat pyrkivät sijoittamaan pääsääntöisesti korkean likviditeetin sijoitusinstrumentteihin, mutta eri sijoitusinstrumenttien likviditeetti voi vaihdella. Likviditeettiriski saattaa lisätä kaupankäyntikuluja esimerkiksi suurien lunastuksien yhteydessä.
Markkinariski	Markkinariskillä tarkoitetaan sitä, että positioiden markkina-arvot voivat vaihdella esimerkiksi vaihtokurssien tai markkinahintojen yleisen arvonkehityksen seurauksena.
Osakeriski	Osakeriskillä tarkoitetaan riskiä osakkeen hinnan arvon vaihteluista. Osakkeiden hintojen vaihteluun vaikuttavat muun muassa markkinoiden yleinen kehitys ja julkiset tiedot yhtiön tulevaisuudesta.
Vipuvaikutusriski	Vipuvaikutusriski tarkoittaa johdannaissopimukseen liittyvää rakennetta, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaissopimuksen positiiviseen tai negatiiviseen tuottoon ja arvoon.
Valuuttariski	Valuuttariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta, joka voi joko kasvattaa tai pienentää valuuttamääräisiin rahoitusvälineisiin liittyviä voittoja ja tappiota. Valuuttakurssimuutoksen varalta tehtävä suojaus voi vähentää valuuttariskiä, mutta se ei välttämättä poista valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa riskiä kokonaan.

Erityisten tapahtumien riski	Erityisten tapahtumien riskeinä pidetään riskejä, joita on laskennallisestikin vaikeaa ottaa huomioon ja jotka aiheutuvat jostakin ennalta-arvaamattomasta, ulkopuolisesta tapahtumasta, kuten esimerkiksi poliittisesta tapahtumasta. Erityisten tapahtumien riski korostuu esimerkiksi silloin, kun käydään kauppaa kansainvälisesti erilaisissa kaupankäyntiympäristöissä. Erityisten tapahtumien riskiä voidaan pyrkiä madaltamaan ottamalla huomioon maailmanpoliittinen tilanne sekä pyrkimällä reagoimaan mahdollisiin katastrofitilanteisiin ennakkollisesti.
Verotusriski	Verosäädökset muuttuvat aika ajoin. Sijoituksiin voi liittyä monimutkaisia sijoittajakohtaisia koti- tai ulkomaiseen verolainsäädäntöön perustuvia veroseuraamuksia.
Muut riskit	EP:n toimintaan voi liittyä myös riskejä, joita ei ole pystytty tunnistamaan. Tällaisilla riskeillä voi olla merkittävä vaikutus sijoituksen arvoon sekä sen tuottoon. Kaikkeen sijoitustoimintaan liittyy riski sijoitettujen varojen menettämisestä.

11. Omistajaohjauksen periaatteet

EP voi sijoittaa asiakasvaroja säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevien yhtiöiden osakkeisiin. Näin ollen EP ei lähtökohtaisesti pyri harjoittamaan aktiivista omistajaohjauspolitiikka. Siltä osin, kun EP toimii salkunhoitajana sellaisen rahaston osalta, joka sijoittaa pörssiosakkeisiin ja jonka osalta omistajanohjaus tulee ajankohtaiseksi, EP toimii näiden omistajanohjausperiaatteiden mukaisesti. Tällainen peruste on käsillä ainakin silloin, kun EP:n hoitaman rahaston omistusosuus ei ole vähäinen ja kohdeyhtiön päätöksenteossa käsiteltävä asia on rahasto-osuudenomistajien kannalta merkittävä.

EP omistajaohjauksen tarkoitus on ennen muuta rahasto-osuudenomistajien yhteisten etujen valvominen. Rahasto-osuudenomistajien yhteisellä edulla tarkoitetaan heidän omistamiensa rahasto-osuuksien arvon mahdollisimman hyvää kehitystä rahaston säännöissä määritettyyn sijoituspolitiikkaan ja riskitasoon suhteessa. EP:n on kaikissa tilanteissa toimittava kunkin rahaston osuudenomistajien yhteiseksi eduksi.

EP edellyttää, että sijoituskohteena olevat yhtiöt noudattavat hyvä hallintotapaa.

Mikäli EP:n hoitamien rahastojen, ja näin ollen eri rahastojen osuudenomistajien, etujen välillä syntyy eturistiriita, kunkin rahaston äänioikeus on aina käytettävä ko. rahaston edun mukaisesti.

12. Verotus

Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista, mistä syystä asiakkaan tulee huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoja verotuksesta saa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon Internet-sivuilta www.vero.fi.

13. Asiakasneuvonta ja oikeussuojakeinot

EP:n palveluihin liittyvissä kysymyksissä on otettava ensisijaisesti yhteyttä EP:iin. Jos palveluntarjoajan ja asiakkaan välillä syntyy sijoituspalveluihin tai rahastosijoitukseen liittyvää erimielisyyttä, josta ei päästä keskenään neuvotellen ratkaisuun, asiakas voi tuomioistuimen sijaan myös kääntyä seuraaviin asiantuntijaelimien puoleen:

13.1 Vakuutus ja rahoitusneuvonta

Vakuutus ja rahoitusneuvonta FINE antaa ratkaisusuosituksia sijoituspalvelulaissa ja sijoitusrahastolaissa tarkoitetuissa sijoitus- ja sijoitusrahastopalveluihin liittyvissä, näitä palveluja tarjoavan yrityksen ja ei-ammattimaisen asiakkaan välisissä lain, viranomaismääräysten, hyvän arvopaperikauppataavan ja sopimusehtojen soveltamista sekä palveluntarjoajan menettelyä koskevissa asioissa ja eri mielisyksissä. Lisätietoja ja tarkemmat ohjeet löytyvät FINE:n Internet-sivuilta www.fine.fi.

Vakuutus ja rahoitusneuvonta
Porkkalankatu 1,00180 Helsinki

13.2 Kuluttajariitalautakunta

Kuluttajariitalautakunta voi kirjallisen valituksen perusteella antaa ratkaisusuosituksen kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisessä riidassa, joka liittyy esim. rahoituspalvelun hankintaan tai sen perusteella olevaan sopimukseen ja jota ei ole käsitelty tuomioistuimessa. Lautakunta ei kuitenkaan käsittele asioita, jotka koskevat arvopaperiasioita eli esimerkiksi osakkeita, osuustodistuksia tai obligaatioita koskevia asioita. Lisätietoja ja tarkemmat ohjeet löytyvät kuluttajariitalautakunnan Internet-sivuilta www.kuluttajariita.fi.

Kuluttajariitalautakunta
Hämeentie 3
PL 306, 00531 Helsinki

13.3 Sijoittajien korvausrahasto

EP on tarjoamiensa sijoituspalvelujen osalta sijoittajien korvausrahaston jäsen. Korvausrahaston tarkoituksena on suojata ei-ammattimaisia sijoittajia palveluntarjoajan joutuessa maksukyvyttömäksi. Yksityishenkilö ei pääsääntöisesti ole ammattimainen asiakas, ellei häntä ole luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi.

Ellei EP ole suorittanut hallussaan tai hallinnoitavanaan olevia suojan piiriin kuuluvia asiakkaan selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti, asiakas voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle, joka päättää onko korvausrahaston suoritettava asiakkaan saamiset. Yhdelle asiakkaalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 asiakkaan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto korvaa sijoittajan varat silloin, kun rahaston jäsen ei ole palauttanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan varoja sopimuksen mukaisesti. Edellytyksenä on jäsenen maksukyvyttömyys. Korvausrahasto ei korvaa esimerkiksi arvopaperien kurssimuutoksista johtuvia tappioita tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Asiakas vastaa siten omien sijoituspäätöstensä seurauksista. Lisätietoja sijoittajien korvausrahastosta löytyvät osoitteesta www.sijoittajienkorvausrahasto.fi.